

Uchwała
Nr 21/243/21/VI
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 26 kwietnia 2021 r.

w sprawie przedstawienia Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych *Informacji z zakresu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2020.*

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.) oraz art. 35 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) uchwała się, co następuje:

§ 1

1. Przyjmuje się *Informację z zakresu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2020* stanowiącą załącznik do niniejszej Uchwały.
2. Postanawia się przekazać *Informację*, o której mowa w ust. 1, Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Dyrektorowi Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko–Mazurskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu
Województwa Warmińsko–Mazurskiego

Gustaw Marek Brzezina

**Informacja
z zakresu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami
w województwie warmińsko-mazurskim
w roku 2020**

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2020 roku podejmował działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami w oparciu o „*Wojewódzki program wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2016-2020*”, przyjęty Uchwałą Nr 70/876/15/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 grudnia 2015 r. Zadania realizowano zgodnie z przyjętym harmonogramem stanowiącym załącznik do ww. dokumentu.

Koordinatorem realizacji *Programu* był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Uchwałą Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 14/146/17/VI z dnia 28 lutego 2017 r., powołano Zespół Monitorujący do monitoringu i ewaluacji „*Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2016-2020*”, w celu monitorowania ww. programu.

Informację opracowano na podstawie materiałów przygotowanych przez jednostki organizacyjne Samorządu Województwa wdrażające poszczególne cele *Programu* oraz organizacje pozarządowe współpracujące przy jego realizacji.

Cel strategiczny *Programu* to: „*Osoby z niepełnosprawnościami w pełni, na równi z innymi obywatelami, korzystają z przysługujących im praw i uczestniczą w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym*”.

W roku 2020 Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizował zadania na rzecz osób z niepełnosprawnościami w oparciu o określone priorytety:

1. Profilaktyka i ograniczanie skutków niepełnosprawności.
2. Aktywizacja społeczna osób z niepełnosprawnościami.
3. Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami.

Zadania zrealizowane w 2020 roku w ramach „Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2016-2020”

Priorytet I: Profilaktyka i ograniczanie skutków niepełnosprawności

Cel ogólny: Ułatwianie dostępu do usług w zakresie zapobiegania niepełnosprawności oraz ograniczania jej skutków

Profilaktyka ma kluczowe znaczenie w zapobieganiu niepełnosprawności oraz ograniczaniu i łagodzeniu jej skutków. Wpływa nie tylko, na jakość i komfort życia jednostki, ale także na całą populację, niosąc pozytywne efekty związane z ograniczaniem niepełnosprawności oraz utrwalaniem pozytywnych wzorców zachowań społecznych. Jednak, wymaga to podejmowania skutecznych działań zapobiegawczych wszystkich podmiotów i społeczności. Profilaktyka niepełnosprawności i zmniejszanie jej skutków są znacznie tańsze i łatwiejsze niż konieczność finansowania leczenia, zapewnienia późniejszej opieki nad osobami z niepełnosprawnościami i podejmowania działań zmierzających do ich integracji ze społeczeństwem.

Działania w tym zakresie realizowane były w głównej mierze przez Departament Zdrowia, a także Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Departament Turystyki i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz jednostki organizacyjne Województwa Warmińsko-Mazurskiego, w tym m.in. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego – Regionalne Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Olsztynie, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Elblągu, Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Olsztynie, a także Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie.

1. W ramach zapobiegania niepełnosprawności i ograniczania jej skutków, w tym propagowania zdrowego stylu życia, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roku 2020 zorganizował dwa konkursy z obszaru zdrowia, dedykowane profilaktyce raka jelita grubego oraz raka szyjki macicy, a także dwa nabory w trybie nadzwyczajnym dedykowane walce z pandemią COVID-19.

Działając na rzecz ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19, udzielono wsparcia podmiotom ekonomii społecznej, poprzez dostawę ponad 21 tys. szt. maseczek ochronnych wielorazowego użytku, przeznaczonych dla kadry instytucji pomocy i integracji społecznej z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, 2 tys. przyłbic i 1,5 tys. fartuchów ochronnych do instytucji pomocy społecznej, tj. Klubów Integracji Społecznej, Centrów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz Zakładów Aktywności Zawodowej z Warmii i Mazur.

W 2020 r. Województwo Warmińsko-Mazurskie podpisało również umowę na realizację projektu „Pomagajmy razem”, który jest dofinansowany ze środków EFS w ramach działania 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Celem projektu jest łagodzenie skutków pandemii COVID-19 oraz przeciwdziałanie jej negatywnym konsekwencjom, w szczególności dla osób znajdujących się w grupie ryzyka. Zaplanowane wsparcie ma na celu ochronę życia pensjonariuszy domów pomocy społecznej, poprzez ograniczenie skutków COVID-19. Środki finansowe w 2020 r. zostały przekazane w formie grantów dla 24 domów pomocy społecznej, których pensjonariuszami są osoby z niepełnosprawnościami, na łączną kwotę prawie 8,5 mln zł.

Ponadto, w ramach wykonywania działań w zakresie uzależnień zorganizowano, dla 20 osób, seminarium poświęcone zagrożeniom związanym z używaniem nowych substancji psychoaktywnych, w tym. tzw. "dopalaczy" w województwie warmińsko-mazurskim.

2. W ramach zadań z zakresu sportu osób z niepełnosprawnościami, w województwie warmińsko-mazurskim prowadzone są działania dotyczące sportu powszechnego, którego celem jest rehabilitacja fizyczna, psychiczna i społeczna oraz sportu wyczynowego (sport paraolimpijski i igrzyska głuchych), ze strukturą szkolenia sportowego, systemem współzawodnictwa ogólnopolskiego i międzynarodowego. Struktura organizacyjna sportu osób z niepełnosprawnościami jest niejednorodna i wynika w znacznej mierze ze zróżnicowania niepełnosprawności.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wspiera sport osób z niepełnosprawnościami poprzez m.in. przyznawane dotacje w ramach otwartego konkursu ofert oraz udzielane stypendia sportowe, a także nagrody przyznawane zawodnikom i trenerom osiągającym wysokie wyniki sportowe.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonuje 8 klubów, zrzeszonych w Warmińsko-Mazurskiej Federacji Sportu Osób Niepełnosprawnych w Olsztynie, działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami (wg stanu na 31.12.2020 r.), które zrzeszają łącznie 575 zawodników z niepełnosprawnościami. Ich siedziby znajdują się w Olsztynie, Iławie, Elblągu, Bartoszycach, Ornecie i Giżycku. Głównym zadaniem W-M FSON jest organizacja imprez i zawodów sportowych o zasięgu wojewódzkim oraz koordynowanie organizacji szkolenia sportowego i udziału zawodników województwa w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzyskach głuchych. Dodatkowo, w województwie funkcjonują kluby i fundacje oraz inne stowarzyszenia niezrzeszone, działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Mając na uwadze wartości sportu oraz korzyści wynikające z jego uprawiania przez osoby z niepełnosprawnościami, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roku 2020 udzielił dotacji Warmińsko-Mazurskiej Federacji Sportu Osób Niepełnosprawnych, w wysokości 61 tys. zł, na dofinansowanie organizacji 19 masowych imprez i zawodów sportowych o zasięgu wojewódzkim. Udzielono także 6 dotacji, na łączną kwotę 39 tys. zł, na wspieranie imprez sportowych o zasięgu wojewódzkim i krajowym, skierowanych do różnych środowisk i grup społecznych, organizowanych przez Mazurską Szkołę Żeglarstwa w Giżycku, Olimpiady Specjalne Polska Oddział Regionalny Warmińsko-Mazurskie, Mazurskie Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Kętrzynie oraz Warmińsko-Mazurski Okręgowy Związek Rugby w Olsztynie.

Szczegółowy wykaz ww. imprez przedstawiono w Tabeli nr 1.

Tabela nr 1. Imprezy o charakterze sportowym, rekreacyjnym i rekreacyjno-sportowym dofinansowane przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2020 r.

Lp.	Nazwa dofinansowanego zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Kwota dotacji	Liczba beneficjentów ostatecznych	
				ogółem	w tym osób z niepełnosprawnością
1.	Wojewódzkie Zawody w Siatkówce Piłkowej w Piastowie	Warmińsko-Mazurska Federacja Sportu Osób Niepełnosprawnych w Olsztynie	61 000,00	45	42
2.	Turniej Integracyjny w Boccie, strzelectwie i pływaniu - Elbląg			40	38
3.	Otwarte Mistrzostwa Elbląga w pięciu dyscyplinach - Elbląg			75	60

4.	Integracyjna Spartakiada Osób Niepełnosprawnych – Elbląg, Lidzbark Warmiński			75	70
5.	Wojewódzkie Integracyjne Zawody strzeleckie- Olsztyn			30	26
6.	Wojewódzkie Integracyjne Zawody strzeleckie- Olsztyn			35	25
7.	Bieg –Flipów			40	30
8.	Zawody w Boccia – Orneta			40	35
9.	Wojewódzkie Zawody w Strzelectwie Pneumatycznym – Puck			45	40
10.	Wojewódzkie Zawody w Kręglarstwie Klasycznym – Puck			30	30
11.	Wojewódzki Turniej Warcabowy – Krynica Morska			40	40
12.	Wojewódzki Turniej Brydżowy – Elbląg			25	25
13.	Wojewódzki Turniej warcabowy i szachowy – Elbląg			35	35
14.	Wojewódzkie Zawody w Bowlingu - Giżycko			30	26
15.	Wojewódzkie Zawody w Showdown - Wilkasy			35	35
16.	Wojewódzki Turniej w Warcabach Stupolowych o Puchar Mazur - Wilkasy			60	60
17.	Integracyjny Turniej w Brydżu Sportowym - Łąjs			23	21
18.	Wojewódzkie Zawody w Strzelectwie Pneumatycznym - Lidzbark			32	32
19.	Wojewódzka Spartakiada Osób Niepełnosprawnych - Lidzbark , Elbląg, Iława			115	110
20.	„VI Paraolimpiada Osób niepełnosprawnych” Sport to siła to jest moc, razem bądźmy więc co rok”	Mazurskie Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Kętrzynie	5 800,00	150	86
21.	Jesteśmy dzielni w swym wysiłku, zawody sportowe, trening.	Olimpiady Specjalne Polska Oddział regionalny Warmińsko-Mazurskie Olsztyn	4 000,00	40	40

22.	Letni turniej „Rugby Łamie bariery”	Warmińsko – Mazurski Okręgowy Związek Rugby w Olsztynie	4 700,00	30	30
23.	XV Warmińsko-Mazurski Turniej koszykówki Olimpiad Specjalnych	Olimpiady Specjalne Polska Oddział regionalny Warmińsko-Mazurskie Olsztyn	4 500,00	80	80
24.	XIX Międzynarodowe Mistrzostwa Polski DZ	Mazurska Szkoła Żeglarstwa	10 000,00	70	30
25.	VII ŻEGLARSKIE Mistrzostwa Polski Seniorów 60+	Mazurska Szkoła Żeglarstwa	10 000,00	95	38
Razem			100 000,00	1315	1084

Łączna kwota dofinansowania wyniosła 100 tys. zł. W imprezach sportowych wzięło udział łącznie 1084 mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego z niepełnosprawnościami. Zorganizowane turnieje, spartakiady i zawody umożliwiły, zarówno tym osobom, jak i pozostałym uczestnikom, aktywne spędzenie wolnego czasu, ich aktywizację społeczną oraz możliwość sportowej rywalizacji bez względu na poziom potencjału sprawnościowego. Stanowiły również ważny impuls w mobilizowaniu osób zmagających się z niepełnosprawnością do uprawiania czynnego sportu, a przez to, do prowadzenia przez te osoby zdrowszego stylu życia.

Ponadto, w 2020 r. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego poprzez dotacje celowe dofinansował działania w zakresie wspierania szkoleń zawodników i ich udziału we współzawodnictwie sportowym w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzyskach głuchych, tj. w koszykówce na wózkach, szkolenie osób z niepełnosprawnościami w strzelectwie sportowym, zgrupowania i treningi zawodników czynnie uprawiających kolarstwo ręczne na wózkach, treningi sekcji kolarstwa tandemowego i strzelectwa pneumatycznego, szkolenie zawodników trenujących siatkówkę plażową na siedząco i stojąco, hokej na śledzach. Dofinansowano również koszt wyjazdu zawodników na obozy sportowe i rehabilitacyjne, mecze ligowe, turnieje. Łączna kwota dotacji wyniosła 85 tys. zł. Z dofinansowanych zadań skorzystało 197 osób z niepełnosprawnościami. Szczegółowy wykaz dotacji przedstawiono w Tabeli nr 2.

Tabela nr 2. Wspieranie szkolenia zawodników i ich udział we współzawodnictwie sportowym w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzysk głuchych

Lp.	Podmiot realizujący zadanie	Nazwa zadania	Kwota dotacji	Liczba beneficjentów ostatecznych	
				ogółem	w tym osób z niepełnosprawnością
1.	Szkolny Klub Sportowy Niesłyszących „Olimpijczyk” w Olecku	„TACY SAMI”	13 000,00	40	40
2.	Akademicki Klub Sportowy przy Olsztyńskiej Szkole Wyższej im. J. Rusieckiego	Wspieranie szkolenia zawodników i ich udział we współzawodnictwie sportowym w koszykówce na wózkach	14 500,00	15	15

3.	Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start” w Olsztynie	Strzelectwo Sportowe Osób niepełnosprawnych ruchowo	4 500,00	15	15
4.	Olsztyński Klub Sportowy „Warmia i Mazury”	Kolarstwo i strzelectwo pneumatyczne osób niepełnosprawnych	18 000,00	16	16
5.	Integracyjny Klub Sportowy „Smok” w Ornecie	Szkolenie zawodników i udział reprezentantów województwa w zawodach ogólnopolskich w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzyskach głuchych	17 000,00	40	31
6.	Integracyjny Klub Sportowy „ATAK” w Elblągu	Szkolenie, udział w zawodach i organizacja turniejów dla osób niepełnosprawnych.	18 000,00	80	80
Razem			85 000,00	206	197

W ramach działań na rzecz sportu osób z niepełnosprawnościami, wsparciem objęto również sportowców. Dziewięciu z nich otrzymało w 2020 r. stypendia sportowe za osiągnięcie wysokich wyników sportowych w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym, którzy osiągnęli wysoki wynik w dyscyplinach i konkurencjach objętych programem igrzysk olimpijskich, paraolimpijskich i igrzysk głuchych, na łączną kwotę 47 800 zł. Działanie to umożliwiło zawodnikom utrzymanie prezentowanego poziomu wyników sportowych.

Ponadto, Samorząd Województwa przyznał 7 nagród pieniężnych osobom z niepełnosprawnością, w wysokości 13 tys. zł, oraz trzem trenerom osób z niepełnosprawnościami, w wysokości 3 tys. zł.

3. W profilaktyce i ograniczaniu skutków niepełnosprawności bardzo duże znaczenie ma zapobieganie wypadkom, w tym wypadkom drogowym. Zadania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego realizowały: Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego – Regionalne Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Olsztynie oraz Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Elblągu, które przeprowadziły różne formy działań uświadamiających na temat bezpieczeństwa ruchu drogowego (Tabela nr 3).

Tabela nr 3. Działania uświadamiające na temat bezpiecznego ruchu drogowego zrealizowane przez WORD - Regionalne Centrum BRD oraz WORD w Elblągu w 2020 r. w województwie warmińsko- mazurskim.

Nazwa przedsięwzięcia z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego	Działania podjęte w ramach przedsięwzięcia					
	Forma działań	Liczba podjętych działań	Miejsce realizacji (powiat)	Liczba uczestników działania	Liczba przedszkoli objętych działaniem	Liczba szkół objętych działaniem
Warmińsko – Mazurskie Obserwatorium BRD	Internetowy portal informacyjny będący platformą wiedzy o bezpieczeństwie ruchu drogowego ze szczególnym uwzględnieniem aspektów charakterystycznych dla województwa warmińsko- mazurskiego.	Bieżąca aktualizacja i umieszczanie materiałów	Zasięg całego województwa warmińsko - mazurskiego	Nieokreślona - Mieszkańcy województwa, władze samorządowe, wszyscy zainteresowani poprawą BRD w województwie.	Nieokreślone	Nieokreślone

	W 2020 wykonano aktualizację danych i informacji.					
Program Edukacji Komunikacyjnej „Autochodzik” Edycja 2020	Celem Projektu jest przygotowanie dzieci z Olsztyna do bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym. Powyższy cel ma zostać osiągnięty poprzez wdrożenie kompleksowego programu działań edukacyjnych w przedszkolach m. in. przy użyciu zestawu „Autochodzik”.	Działania prowadzone cały rok w przedszkolach oraz szkolenie nauczycieli w WORD Olsztyn	Zasięg całego województwa warmińsko-mazurskiego	Corocznie około 2 000 dzieci przedszkolnych	26 przedszkoli w Olsztynie 5 w województwie	Nieokreślone
Warmińsko – Mazurskie Turnieje BRD dla dzieci i młodzieży 2020	Turniej wiedzy o bezpieczeństwie ruchu drogowego. Jest to turniej wieloetapowy, który jest realizowany poprzez eliminacje szkolne, powiatowe, wojewódzkie oraz zakończony jest finałem ogólnopolskim.	2	Zasięg całego województwa warmińsko – mazurskiego, finały w Elblągu i Iławie	40.000 dzieci i młodzieży z województwa. W większości powiatów województwa eliminacje szkolne zostały przeprowadzone . Niestety ze względu na zawieszenie działalności szkół w związku z COVID-19 dalsza organizacja Turnieju w bieżącym roku została zawieszona.	nieokreślona	Docelowo wszystkie szkoły podstawowe, gimnazjalne i średnie w województwie
Podejmowanie inicjatyw na rzecz przeciwdziałania wypadkom drogowym	Bezpieczne ferie zimowe	2	Miasto Elbląg Powiat Elbląski	120	SP Nr 23 Elbląg SP Gronowo Elbląskie	
	Pogadanka nt. „Bezpieczni w ruchu drogowym”	1	Powiat Elbląski	20	Odział przedszkolny SP Rychliki	
	Zajęcia edukacyjne „Bezpieczny Przyszły Kierowca” Promowanie bezpiecznych zachowań na drodze	3	Miasto Elbląg	70	IV LO Elbląg Zespół Szkół Technicznych w Elblągu Zespół Szkół Zawodowych nr 1 w Elblągu Zespół szkół Ekonomicznych w Pasłęku	

4. W ramach działań na rzecz edukacji, promocji i profilaktyki zdrowotnej Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, na mocy 7 podpisanych umów z organizacjami pozarządowymi, przekazał środki finansowe na realizację przez te podmioty zadań, na łączną kwotę 62 200,00 zł. Ponadto, podpisano 8 umów na dotacje celowe dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest organem tworzącym, na zadania związane z edukacją i promocją w zakresie ochrony zdrowia, na łączną kwotę 29 412,00 zł.

Łączna liczba beneficjentów wyniosła około 20 tys. osób. Część spośród ww. przedsięwzięć dotyczyła zdrowia psychicznego oraz zapobiegania zaburzeniom psychicznym. Szczegółowy wykaz tych zadań przedstawia Tabela nr 4.

Tabela nr 4. Zadania dofinansowane w 2020 r. przez Samorząd Warmińsko-Mazurski z zakresu promocji zdrowia psychicznego oraz zapobiegania zaburzeniom psychicznym.

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot realizujący zadanie	Kwota dofinansowania	Liczba beneficjentów ostatecznych	
				ogółem	w tym osób z niepełno-sprawnościami
1.	„Czas na zmiany”	Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych SION w Bartoszczach	8 300,00	15	15
2.	„Jesteśmy dla siebie ważni, potrafimy dbać o zdrowie psychiczne. Profilaktyka zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży”	Stowarzyszenie Inicjatorów Społecznych „Przyjazny Krąg”	9 500,00	60	0
3.	„Nasze dzieci w przyszłości – mają szansę lepiej żyć – edycja piąta”	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa „Strzał w 10”	8 500,00	40	20
4.	„Biofeedback jako nowoczesna metoda w profilaktyce zachowań destrukcyjnych oraz terapii zaburzeń destrukcyjnych dzieci i młodzieży w województwie warmińsko-mazurskim”	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Okręgowego w Elblągu	8 900,00	10	10
5.	„Telefoniczne wsparcie osób będących w kryzysie psychicznym ze szczególnym uwzględnieniem skutków epidemii OVID-19”	Olsztyńskie Stowarzyszenie Pomocy Telefonicznej	8 700,00	5 750	5 750
6.	„Drogowskazy – ekologiczna kraina”	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	3 000,00	60	60
7.	„Kolory zdrowia”	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	4 000,00	50	50
8.	„Piękno nas otacza”	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	2 000,00	60	60
9.	„Warsztaty Arteterapii Musica animae levamen – muzyka jest lekarstwem dla duszy – XV edycja”	Samodzielnym Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Fromborku	3 000,00	289	279
10.	„Obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego – konkurs plastyczno – literacki pn. W poszukiwaniu piękna”	Samodzielnym Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Fromborku	3 000,00	179	179
11.	„Oddział Psychiatrii Sądowej – w poszukiwaniu sensu życia”	Samodzielnym Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Fromborku	2 000,00	75	75
Razem			60 900,00	6 588	6 498

5. W ramach działań w zakresie uzależnień zlecono organizacjom pozarządowym realizację niżej wymienionych zadań, na łączną kwotę 32 tys. zł, w których wzięło udział 426 osób z niepełnosprawnościami:

- „Wczesna motywacja w profilaktyce selektywnej narkomanii”
- „Ograniczanie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób szkodliwie używających narkotyków”.

Ponadto, podniesiono kwalifikacje pracowników lecznictwa odwykowego. W ramach tego przedsięwzięcia przekazano Szpitalowi Psychiatrycznemu SP ZOZ w Węgorzewie dotację w wysokości ponad 21 tys. zł. Z ww. zadania skorzystało 21 osób.

6. Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie rozszerzyła zakres usług na rzecz zapobiegania niepełnosprawności oraz ograniczania jej skutków w korzystaniu ze zbiorów biblioteki, poprzez:

- uzupełnienie profilu zbiorów, który obejmuje publikacje związane z niepełnosprawnością (dotyczące m.in. edukacji, rehabilitacji, aktywizacji zawodowej, przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu czy wsparcia społecznego) dostępnych na różnych nośnikach, zarówno dla osób z niepełnosprawnościami, jak i członków rodzin czy opiekunów, a także osób podejmujących pracę i przygotowujących się do pracy z osobami z niepełnosprawnościami.
- zapewnienie dostępu do książki cyfrowej na platformie internetowej biblioteki,
- przekazywanie do innych punktów bibliotecznych zestawów książek mówionych, audiobooków, płyt CD z nagraniem muzyką i filmami oraz dostarczanie ich do domów osób z niepełnosprawnościami, które nie mają możliwości (na stałe bądź czasowo) dotarcia do siedziby biblioteki.

7. Wychodząc naprzeciw potrzebom środowiska osób z niepełnosprawnościami w zakresie usług rehabilitacyjnych, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, realizując zapisy art. 35 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, dofinansował w 2020 r., ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, roboty budowlane, w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane*, dotyczące obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych. W ramach tych działań, przyznano dofinansowanie podmiotom, które spełniły wymagane przepisami kryteria, na roboty budowlane w 4 obiektach, w łącznej kwocie 4 063 972,00 zł, tj. na niżej wymienione projekty:

- „SZEROKIE DRZWI – dostosowanie obiektu Banku Żywności w Olsztynie do potrzeb osób niepełnosprawnych”,
- „Rozbudowa Centrum Edukacyjno-Rehabilitacyjno-Zawodowego na potrzeby realizacji usług opiekuńczo-rehabilitacyjnych dla osób z niepełnosprawnością”

oraz dwie inwestycje w ramach umów wieloletnich:

- „Budowa Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego wraz z centrum rehabilitacji w Iławie przy ul. Sucharskiego – etap I”,
- Budowa Sali sportowej z zapleczem i jadalnią, dla osób niepełnosprawnych, w tym dzieci i młodzieży do rehabilitacji i rekreacji w miejscowości Goryń gm. Kisielice”.

Realizacja ww. zadania stworzyła osobom z niepełnosprawnościami lepsze warunki do kompleksowej rehabilitacji w miejscu zamieszkania. Ze złożonych wniosków o dofinansowanie ww. zadań i sprawozdań wynika, że z nowopowstałych lub rozbudowanych obiektów służących rehabilitacji będzie mogło korzystać dodatkowo 929 osób z niepełnosprawnościami.

8. Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w 2020 r. kontynuował działania podjęte w poprzednim roku, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014 – 2020, w wyniku których dofinansowano, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, projekty w zakresie Inwestycji w infrastrukturę społeczną, służącą świadczeniu usług opiekuńczo-rehabilitacyjnych, na łączną kwotę ok. 4 mln zł. Ze wspartej infrastruktury społecznej skorzystało 3 148 osób, w tym 2 778 z niepełnosprawnościami. Szczegółowy wykaz przedsięwzięć zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Projekty realizowane w 2020 r. w ramach RPO W i M 2014-2020 w zakresie inwestycji w infrastrukturę społeczną, służącą świadczeniu usług opiekuńczo-rehabilitacyjnych.

Realizator	Nazwa Projektu (Inwestycji)	Efekty (Krótki opis Inwestycji)	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury	Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z obiektu
Gmina Olsztyn	Przebudowa budynku przy ulicy Bałtyckiej 45 w Olsztynie na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami RPWM.09.02-28-0001/16 (2016-2019)	Projekt dotyczył przebudowy i modernizacji infrastruktury budynku, w którym działają Warsztaty Terapii Zajęciowej, świadczące usługi rehabilitacji i aktywizacji społeczno-zawodowej bezrobotnym osobom z niepełnosprawnościami. Polegał na przystosowaniu istniejącego budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez wykonanie nowej klatki schodowej z windą oraz wygodnego dojazdu pod wejście główne do budynku z kondygnacji przyziemia. Wnętrza budynku dostosowano do funkcji WTZ, powstały nowe pracownie: psychologa, rewalidacyjna, zaradności osobistej, a także pomieszczenia sanitarne.	246	246
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Giżycku	Rozbudowa siedziby PSONI Koło w Giżycku w celu prowadzenia aktywizacji społecznej osób niepełnosprawnych RPWM.09.02.00-28-0010/17 (2017-2019)	Przedmiotem projektu była rozbudowa siedziby PSONI Koło w Giżycku, która umożliwiła zwiększenie powierzchni i liczby pomieszczeń w budynku, w których realizowane są zajęcia aktywizujące społecznie oraz zwiększające zaradność życiową osób z niepełnosprawnościami. Obiekt został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, przystosowano wejście do budynku z przestronną poczekalnią, miejscem na wózki i odpowiednim dostępem do rejestracji; pomieszczenia sanitarne; sale ćwiczeń, zaplecze kuchenne; pokój wyciszeń z łazienką; pochylnię zew. Projekt zakładał też zakup wyposażenia.	1 500	1 500
Gmina Olsztyn	Adaptacja zabytkowego budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej na pracownie terapeutyczne i mieszkania funkcyjne RPWM.09.02.00-	Projekt obejmował II etap przystosowania zabytkowego budynku przy ul. Bałtyckiej 45 w Olsztynie do potrzeb osób niepełnosprawnych. Polegał na przebudowie i adaptacji istniejących pomieszczeń do funkcji Warsztatów Terapii Zajęciowej. Dzięki temu powstały pracownie: komputerowa i plastyczna oraz 3 mieszkania funkcyjne do treningu życia codziennego (organizacji i dzielenia czasu na czas pracy i czas na	258	258

	28-0018/17 (2017-2019)	prowadzenie gosp. domowego). Ponadto, wyposażono powstałe pomieszczenia w niezbędny sprzęt do prowadzenia warsztatów. Projekt obejmował także wyposażenie pracowni i pomieszczeń, które powstały w I etapie inwestycji.		
Gmina Olsztyn	Odbudowa skrzydła południowego budynku przy ul. Bałtyckiej 45 w Olsztynie z przeznaczeniem na Warsztaty Terapii Zajęciowej RPWM.09.02.00-28-0017/17 (2017-2019)	Przedmiotem projektu była rozbudowa z adaptacją i termomodernizacją budynku w Olsztynie przy ul. Bałtyckiej 45 na rzecz Warsztatów Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych (ETAP III), związana z odbudową skrzydła południowego. W wyniku realizacji powstały nowe pracownie, pełniące funkcję sal warsztatów terapii zajęciowej, wspomagające proces rehabilitacji i aktywizacji społeczno - zawodowej osób z niepełnosprawnościami oraz pracownia gospodarstwa domowego, pracownia jadalniana i spiżarnia, jako pomieszczenie pomocnicze. Na poziomie przyziemia powstały wc, szatnia oraz pracownia ogrodnicza. Pomieszczenia zostaną dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wyposażone w niezbędny sprzęt, w tym także dydaktyczny. Powstał także ogródek jako element dydaktyczny dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej, ściśle związany z pracownią ogrodniczą.	270	270
Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych i profilaktyki zdrowia "Jesteśmy razem"	Przebudowa budynków dawnej szkoły ze zmianą sposobu użytkowania z mieszkalnej na Ośrodek wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz przebudowa z rozbudową budynku gospodarczego na działce 376, obręb Woryny, w gminie Górowo Ił RPWM.09.02.00-28-0027/17 (2018-2019)	Przedmiotem projektu była przebudowa budynku dawnej szkoły ze zmianą sposobu użytkowania z mieszkalnej na Ośrodek wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz przebudowa z rozbudową budynku gospodarczego.	450	80
Gmina Olsztyn	Modernizacja budynku Dziennego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Orłowicza 27 w Olsztynie RPWM.09.02.00-28-0008/18 (2019-2020)	Przedmiotem inwestycji była modernizacja Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Olsztynie oraz zakup wyposażenia na potrzeby świadczonych w nim usług. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Olsztynie swoim oddziaływaniem obejmuje osoby niepełnosprawne z obszaru Miasta Olsztyna.	124	124
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Biskupcu	Rozbudowa Centrum Edukacyjno-Rehabilitacyjno-Zawodowego na potrzeby realizacji usług opiekuńczo-rehabilitacyjnych dla osób z niepełnosprawnością.	Przedmiotem projektu będzie rozbudowa obiektu rehabilitacyjno-edukacyjnego o dodatkową przestrzeń umożliwiającą świadczenie usług opiekuńczych oraz rehabilitacyjnych dla osób z niepełnosprawnością. W ramach projektu planuje się min.: - rozbudowę Centrum Edukacyjno-Rehabilitacyjno-Zawodowego (o ok. 900m2) o dodatkowe skrzydło umożliwiające zwiększenie oddziaływań rehabilitacyjnych i	300	300

	RPWM.09.02.00-28-0010/18 (2018-2021)	świadczenie usług opiekuńczych, - utworzenie przestrzeni niezbędnej do prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy wspierającego osoby ze sprzężonymi niepełnosprawnościami i autyzmem (sala terapeutyczne, sala ogólna, pracownia, jadalnia, pokój wyciszeń, pokój psychologa, gabinet kierownika), - utworzenie przestrzeni do prowadzenia oddziaływań rehabilitacyjno-opiekuńczych dla dzieci, młodzieży i dorosłych z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności, szczególnie z niepełnosprawnością intelektualną, - stworzenie przestrzeni niezbędnej do prowadzenia usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych ruchowo w formie symulatora mieszkaniowego (usługi pozwalające na dobór odpowiednich rozwiązań architektonicznych, umożliwiających samodzielne wykonywanie codziennych obowiązków domowych oraz utrwalanie umiejętności wspomagających samodzielne funkcjonowanie), zgodnie z Załoženiami Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014-2020, -zagospodarowanie terenu wokół budynku.		
--	---	---	--	--

9. Na podstawie § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie *turnusów rehabilitacyjnych* Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wydał w 2020 roku 1 opinię o ośrodku ubiegającym się o wpis do rejestru ośrodków, w których mogą odbywać się turnusy dla osób z niepełnosprawnościami korzystających z dofinansowania ze środków PFRON. Przed wydaniem opinii, będącej podstawą wpisu do ww. rejestru, pracownik Urzędu Marszałkowskiego dokonał wizytacji ośrodka pod kątem oceny jego możliwości zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami dogodnych warunków pobytu, jak również, oceny zaplecza i jego wyposażenia do prowadzenia różnych form aktywnej rehabilitacji, w tym zaplecza do prowadzenia zajęć usprawniająco-rekreacyjnych, ogólnousprawniających, rekreacyjno-sportowych i wypoczynkowych. Przedmiotowa opinia została przekazana Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu, który na jej podstawie dokonał wpisu do rejestru ośrodków, w których mogą odbywać się turnusy dla osób z niepełnosprawnościami, korzystających z dofinansowania ze środków PFRON.

Priorytet II: Aktywizacja społeczna osób z niepełnosprawnościami

Cel ogólny: Zwiększenie aktywnego udziału osób z niepełnosprawnością i ich rodzin w życiu społecznym.

Osoby z niepełnosprawnościami należą do grupy społecznej, która z racji swojej niepełnej sprawności znajduje się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, a przez to jest zagrożona społecznym wykluczeniem. Dlatego ważne jest podejmowanie skutecznych działań w celu wyeliminowania niepożądanych zjawisk, takich jak odrzucenie, alienacja czy marginalizacja tych osób. W tym celu niezbędne jest wspieranie samorządów i organizacji pozarządowych, w realizacji działań na rzecz poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami, ich uspołecznienia i aktywizacji w lokalnym środowisku. W związku z powyższym, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2020 r.

podejmował działania zmierzające do stworzenia sprawnego systemu wsparcia tych osób poprzez rozwój infrastruktury społecznej, umożliwiającej korzystanie z usług rehabilitacyjnych oraz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami w dostępie do kultury, turystyki i rekreacji. Zadania, w tym zakresie realizowane były przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Departament Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie a także jednostki organizacyjne Samorządu Województwa, w tym m.in. Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie, Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu, Wojewódzka Bibliotekę Publiczną w Olsztynie.

1. Podstawowym warunkiem sprawnego systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami jest dostęp do informacji. Opracowana w 2004 r. przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i corocznie aktualizowana *Baza placówek, instytucji i ośrodków wsparcia umożliwiających rehabilitację osób niepełnosprawnych w województwie warmińsko-mazurskim* umożliwia niepełnosprawnym mieszkańcom województwa korzystanie z bogatych zasobów informacyjnych, przyczyniając się tym samym do poprawy komunikacji pomiędzy podmiotami zajmującymi się szeroko rozumianą rehabilitacją (lecniczą, zawodową i społeczną). Materiał, wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. dostępny jest na stronach internetowych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego i zawiera ponad 600 adresów podmiotów działających w województwie warmińsko-mazurskim na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin. Ww. Baza została stworzona na podstawie informacji zebranych z powiatów i gmin województwa warmińsko-mazurskiego.
2. W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych kadry podmiotów - wspierających aktywny udział osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i integracji ze środowiskiem, Samorząd Województwa oraz jednostki mu podlegające zrealizowały nw. przedsięwzięcia:
 - a) Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie zorganizował 17 form szkoleniowych (szkolenia, warsztaty i sieci współpracy). Miały one na celu zdobycie przez nauczycieli i opiekunów osób z niepełnosprawnościami, niezbędnych kompetencji, w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie udzielania organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole oraz w zakresie pracy z uczniami z niepełnosprawnościami w szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych w zakresie edukacji włączającej. Kompetencje nauczycieli wykorzystywane w pracy bezpośredniej z niepełnosprawnymi uczniami wpłynęły na aktywizację środowiska dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością w szkołach - łącznie w zadaniu uczestniczyło 449 osób.
 - b) Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu, w ramach projektu „Elbląscy edukatorzy dla seniorów” /Erasmus+, zorganizowało szkolenie z zakresu arteterapii dla kadr pracujących z osobami starszymi, w tym z niepełnosprawnościami, co przyczyniło się do zwiększenia umiejętności oraz kompetencji kadry terapeutycznej i instruktorskiej w zakresie arteterapii. W zajęciach uczestniczyło 13 osób.
 - c) Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie organizowała oraz uczestniczyła w szkoleniach, konferencjach, webinarach, udostępniając przestrzeń biblioteczną do wspólnych lub własnych celów. W nw. przedsięwzięciach udział wzięło 32 pracowników Biblioteki, zgłębiając wiedzę z zakresu profesjonalnego zachowania wobec klientów, w tym osób o różnych dysfunkcjach. Odbyły się:
 - cykl szkoleń pn. „Obsługa użytkownika biblioteki z niepełnosprawnością (wzroku, słuchu, ruchu w spektrum autyzmu) oraz wymogi Ustawy o dostępności”,
 - webinarium NCK pt. „Dostosowanie instytucji kultury do potrzeb osób z niepełnosprawnością”,

- webinarium „Kultura dostępna dla każdego”,
- cykl szkoleń on-line SBP pn. „Rzecznicy dostępności w bibliotece”,
- szkolenie pn. „Koordynator(ka) dostępności – pierwsze kroki do sukcesu”,
- szkolenie pn. „O osobach z niepełnosprawnościami”,
- cykl webinarów z zakresu dostępności oferty dla osób z różnymi niepełnosprawnościami pn. „dostępność uczyć się”,
- szkolenie pn. „Dostępność materiałów multimedialnych w Internecie dla osób z niepełnosprawnością wzroku”,
- konferencja REHA 2020.

Dodatkowo zatrudniono w WBP 4 osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności.

3. W ramach zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, artystycznym oraz rekreacji, w 2020 r. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podejmował działania w zakresie organizacji imprez, wystaw, przeglądów artystycznych. W ramach tych działań Departament Kultury i Edukacji zlecił organizacjom pozarządowym realizację 11 zadań, na łączną kwotę 73 500,00 zł. Uczestniczyło w nich ponad 180 tys. osób, w tym ponad 10 tys. z niepełnosprawnościami. Szczegółowe zestawienie ww. zadań zawarto w Tabeli nr 6.

Tabela nr 6. Imprezy o charakterze kulturalno-edukacyjnym organizowane przez Departament Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2020 r.

Lp.	Tytuł zadania	Podmiot realizujący zadanie	Liczba beneficjentów	
			ogółem	w tym osób z niepełnosprawnościami
1.	Nowe Ciepło: Gospodarstwa bez ziemi	Fundacja Inicjatyw Krajobrazowych Wybudowania	400	1
2.	Regionalne Dni Szewczenkowskie	Związek Ukraińców w Polsce, Zarząd Oddziału w Olsztynie.	500	6
3.	Wzmacnianie kompetencji kulturowych mieszkańców, Warsztaty - edukacja Kulturalna Dzieci z Warmii i Mazur	Związek Ukraińców w Polsce	90	1
4.	Świąteczny Koncert Finałowy - warsztaty muzyczne	FUNDACJA USKRZYDLENI - WSPIERAMY KREATYWNIE	50	5
5.	TEATR RODZINNY	Fundacja Teatr IOTA	350	1
6.	"Wolność dana i zadana"-projekt edukacyjny upamiętniający 100-lecie plebiscytu w Groszkach.	Stowarzyszenie Dzieci Twardowskiego	200	2
7.	GMINA Z KULTURĄ – Srokowo, Olsztyn	Związek Ukraińców w Polsce, Zarząd Oddziału w Olsztynie.	1500	3
8.	Razem z Tobą promujemy kulturę i historię regionu	Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych	176 693	10 000
9.	Warmińsko - Mazurskie Dni Sztuki i Zdrowia	Stowarzyszenie Wspierania Sztuki, Edukacji i Terapii Artefakt	140	100
10.	"Pięć tysięcy róż"	Stowarzyszenie Wyjątkowe Serce	24	21
11.	Mazurskie Wędrówki Teatralne - Edycja VII	Stowarzyszenie Twórców i Orędowników Kultury ANIMA	600	10

4. W celu wyrównywania szans w dostępie do kultury, jednostki organizacyjne Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, w tym: Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie, Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu, Warmińsko-Mazurska Filharmonia im. F. Nowowiejskiego w Olsztynie, Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie, Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku i Muzeum Budownictwa Ludowego Park Etnograficzny w Olsztynku, Teatr im. S. Jaracza w Olsztynie, Szkoła Policealna im. prof. Zbigniewa Religi w Olsztynie, przy współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami, zorganizowały szereg imprez kulturalno-artystycznych, prezentacje twórczości tych osób oraz warsztatów plastyczno-artystycznych, m.in.:

- *„Spotkanie z tradycją wileńską – Kaziuki nad Węgorapą”*. Osoby z niepełnosprawnościami nie tylko stanowiły publiczność, ale brały także czynny udział w występach (około 20 osób),
- *„Mini Wykopki u Sołtysa. Stulichy 2020”*. W rodzinnej imprezie integracyjnej uczestniczyły 3 osoby z niepełnosprawnością,
- Zajęcia edukacyjne z zakresu malowania m.in. kafli ceramicznych, toreb bawełnianych, deseczek i figurek drewnianych, w których uczestniczyło 10 osób z niepełnosprawnościami,
- *„XXXVIII Międzynarodowy Jarmark Folkloru”*. W 2-dniowym kiermaszu uczestniczyło ok. 50 twórców z niepełnosprawnościami z Polski i z zagranicy. W ramach przedsięwzięcia wystawiono prace artystów, odbyły się pokazy rzemiosła tradycyjnego, które przyczyniły się to do zwiększenia sprawności manualnej tych osób, ale także do poznania kultury grup etnicznych i narodowościowych, zamieszkujących współcześnie i w przeszłości Polskę północno-wschodnią,
- *„Siła wsparcia” /Erasmus+*. Projekt obejmował organizację 88 spotkań, warsztatów i szkoleń z zakresu upowszechnienia kultury w tym m.in. warsztaty z zakresu technik plastycznych. W przedsięwzięciu wzięło udział 133 osoby z niepełnosprawnościami,
- *„Letnia Szkoła Edukacji Artystycznej”*. Projekt z zakresu upowszechniania kultury miał charakter integracyjny – udział wzięły zarówno osoby z niepełnosprawnościami, jak również ich sprawni rówieśnicy. Sprzyjało to budowaniu pozytywnych relacji i więzi wśród uczestników. W ramach tego działania zrealizowano cykl warsztatów artystycznych i terapeutycznych, a także zorganizowano wycieczki edukacyjne i krajoznawcze dla 5 osób z niepełnosprawnościami,
- *„Europejski Festiwal Filmowy Ty i Ja”*, podczas którego zaprezentowano 2 filmy o tematyce nawiązującej do problemów, z jakimi zmagają się osoby z niepełnosprawnościami w życiu codziennym. W seansie wzięło udział 24 widzów,
- *„Ogólnopolski Konkurs Ceramiony”* - prezentacja prac w dziedzinie ceramiki dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych z 18 placówek (szkół, ośrodków kultury, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych, Środowiskowych Domów Samopomocy), a także organizacji pozarządowych oraz osób prywatnych z całej Polski,
- Prezentacja filmów z napisami dla osób niesłyszących i niedosłyszących oraz z audiodeskrypcją dla osób niewidomych przez Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku, w których uczestniczyło ponad 1,1 tys. osób,
- Lekcje muzealne organizowane przez Muzeum Budownictwa Ludowego Park Etnograficzny w Olsztynku, dzięki którym uczestnicy poszerzyli swoją wiedzę na temat dostępnych dóbr kultury. W zajęciach edukacyjnych wzięło udział 18 osób z niepełnosprawnościami,
- *„Centrum Aktywności Społecznej”*. Projekt zorganizowany przy współudziale z uczniami Szkoły Policealnej im. Jadwigi Romanowskiej w Elblągu we współpracy z Elbląską Radą Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych w Elblągu. Celem projektu była szeroko pojęta aktywizacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnościami w wieku produkcyjnym, szczególnie osób po 45 roku życia. W ramach

- przedsięwzięcia 20 osób z niepełnosprawnościami uczestniczyło w zajęciach z zakresu organizacji czasu wolnego,
- koncerty organizowane przez Warmińsko-Mazurską Filharmonię im. F. Nowowiejskiego, w Olsztynie – w 45 koncertach, które odbyły się podczas różnych imprez, wystaw, aukcji, spartakiad, przeglądów artystycznych uczestniczyło 1 894 osób z niepełnosprawnościami, w tym:
 - Audycje Muzyczne „Spotkania z Panią Muzyką” dla Przedszkoli Integracyjnych z województwa, Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Szymanowie. W 18 koncertach wzięło udział 1470 osób z niepełnosprawnościami,
 - Koncerty symfoniczne i kameralne, recitale - łącznie 27, dla 424 osób z niepełnosprawnościami,
 - Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie przygotował 2 spektakle w technice audiodeskrypcji dla 201 osób niewidomych i słabowidzących oraz 4 spektakle przełożone na język migowy dla 188 osób niesłyszących,
 - Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie zorganizowała 547 imprez (wystaw, spotkań, warsztatów i zajęć edukacyjnych) w Starym Ratuszu i pozostałych siedzibach WBP, w których uczestniczyło 177 osób z niepełnosprawnościami.

Ww. przedsięwzięcia umożliwiły rozszerzenie oddziaływań na otwarte społeczeństwo, promocję twórczości artystycznej, przełamywanie barier społecznych oraz zmianę sposobu postrzegania osób z niepełnosprawnościami poprzez ich możliwości, a nie ograniczenia. Łącznie wzięło w nich udział ponad 5 tys. osób z niepełnosprawnościami.

5. Zlecenie zadań publicznych organizacjom pozarządowym jest jednym ze skuteczniejszych sposobów zwiększenia integracji oraz aktywizacji społecznej i zawodowej środowisk zagrożonych społecznym wykluczeniem. To organizacje pozarządowe funkcjonując w lokalnym środowisku są najbliższe osobom, do których kierują swoje działania i najlepiej znają problemy osób z niepełnosprawnościami. Ma to szczególne znaczenie przy szybkiej diagnozie i w podejmowaniu prób rozwiązania istniejących problemów.

W celu wsparcia projektów na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w tym finansowanych ze środków PFRON oraz z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjął w 2020 r. następujące działania:

- a) na podstawie art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, zlecono, ze środków PFRON, zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej o zasięgu regionalnym, nw. organizacjom pozarządowym, na łączną kwotę 98 590,00 zł:
 - Stowarzyszeniu Integracji Osób Niepełnosprawnych SION w Bartoszycach - zadanie „ZGADNIJ KIM JESTEŚ”, skierowane do osób z niepełnosprawnościami, którego celem było podniesienie samooceny i zaktywizowanie ww. osób społecznie i zawodowo oraz kształtowanie ich pozytywnego wizerunku w społeczeństwie, a także w nich samych. W ramach zadania odbyły się sesje psychologiczno-coachingowe oraz stylizacje beneficjentów projektu. W ww. zadaniu wzięło udział 12 osób z niepełnosprawnością.
 - Fundacji TPSW - zadanie „*Warmińsko-Mazurskie Edu-Warsztaty 2020 – Kaleka czy COOL-awy*”, prowadzone w formie warsztatów edukacyjnych dla uczniów szkoły podstawowej i ponadpodstawowej, mających na celu integrację społeczną i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami jak najbardziej prawidłowego funkcjonowania w środowisku. W projekcie wzięło udział ponad 1200 beneficjentów.
 - Caritas Diecezji Ełckiej - zadanie „*Samodzielni i zaradni*”, w ramach którego zorganizowano treningi umiejętności zawodowych poprzez pracę w ogrodzie,

a także umiejętności społecznych takich jak np. komunikacji interpersonalnej, autoprezentacji, współpracy w grupie czy asertywności.

- Elbląskiej Radzie Konsultacyjnej Osób Niepełnosprawnych w Elblągu - zadanie „ERKONowska szkoła dla rodzica”, polegające na wspieraniu rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z ich dziećmi. W 10 zorganizowanych warsztatach wzięło udział 12 osób z niepełnosprawnościami, posiadających dzieci lub planujących posiadanie dzieci.
 - PODWODNIK Szkoła Ratownictwa, Sportów Wodnych i Obronnych - zadanie „Mam moc – woda i pierwsza pomoc”, polegające na zorganizowaniu i prowadzeniu, w ośrodku dla osób z niepełnosprawnościami, zajęć edukacyjnych z zakresu udzielenia pierwszej pomocy i bezpiecznego zachowania nad wodą i na wodzie oraz zajęć basenowych z oswojenia z wodą.
- b) zlecono organizacjom pozarządowym ze środków z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego nw. zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, przyznając podmiotom dotacje celowe, w łącznej wysokości 41 853,00 zł, w których uczestniczyło 487 osób z niepełnosprawnościami:
- „XXVI Mistrzostwa Polski Żeglarzy z Niepełnosprawnością” (Mazurska Szkoła Żeglarstwa z siedzibą w Giżycku), uczestniczyło 90 osób,
 - „XVI Festiwal Sportów Wodnych Osób Niepełnosprawnych” (Mazurska Szkoła Żeglarstwa z siedzibą w Giżycku), uczestniczyło 120 osób,
 - „XVII Puchar Polski Żeglarzy Niepełnosprawnych” – 4 edycje (Polski Związek Żeglarzy Niepełnosprawnych) - 60 osób,
 - „Nieprzetarty Rejs” (Polski Związek Żeglarzy Niepełnosprawnych) - 200 osób,
 - „Rozwój Kapitału Społecznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego” (Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych) – 17 osób.

Współpraca Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w celu aktywnej integracji oraz aktywizacji społecznej i zawodowej umożliwiła szerszy udział osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i integrację ze środowiskiem, co wpłynęło na poprawę jakości życia tych osób i członków ich rodzin.

6. W 2020 roku Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, zrealizował projekty na rzecz zwiększenia dostępności i jakości edukacji przedszkolnej oraz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami. I tak, w ramach:

1. działania 2.1. „Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej” projektami objętych zostało 1028 osób, w tym 18 osób z niepełnosprawnościami,
 - poddziałania 2.2.1. „Podniesienie jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych uczniów”, projektami konkursowymi wsparciem objęto 3242 osób, w tym 56 osób z niepełnosprawnościami,
 - poddziałania 2.2.2. „Podniesienie jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych uczniów”, projektami ZIT bis Elbląg wsparciem objęto 65 osób, w tym 1 osobę z niepełnosprawnościami,
 - poddziałania 2.4.1. „Rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego”, projektami konkursowymi objęto 779 osób, w tym 6 osób z niepełnosprawnościami,
 - poddziałania 2.4.2. „Rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego”, projektami ZIT bis Elbląg wsparciem objęto 25 osób, w tym 1 z niepełnosprawnościami.

Łącznie liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w wyniku tych działań wyniosła 82 osoby.

7. Realizując zadania w zakresie promowania pracy wolontariatu na rzecz osób z niepełnosprawnościami, Szkoła Policealna im. J. Romanowskiej w Elblągu podejmowała działania w zakresie: opieki nad osobami z niepełnosprawnościami w Domu Pomocy Społecznej „Niezapominajka” w Elblągu, edukacji i promocji zdrowia w obszarze jamy ustnej w Akademii Wczesnego Nauczania, w trzech przedszkolach i dwóch szkołach podstawowych w Elblągu oraz prowadzenia promocji zdrowia w gabinetach dentystrycznych funkcjonujących w Elblągu. Łącznie w ww. przedsięwzięciach brało udział 108 wolontariuszy, którzy objęli swym działaniem 630 osób z niepełnosprawnościami.
8. W celu zwiększenia udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w 2020 r. kontynuował działania podjęte w poprzednim roku, w ramach Osi Priorytetowej 11 „Włączenie społeczne” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. W 2020 roku ogłoszono cztery konkursy, w ramach których wsparciem można było objąć osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby z niepełnosprawnością. Kwota alokacji na ww. działania wyniosła ponad 25 mln zł. Dwa z tych konkursów miały na celu aktywne włączenie osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich sytuacji społeczno-zawodowej. W ramach projektów możliwe było świadczenie wsparcia dla osób, rodzin lub otoczenia osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym. Ponadto konkursy te przewidywały wsparcie funkcjonowania podmiotów integracji społecznej tj. centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej, warsztatów terapii zajęciowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej. Kolejne dwa konkursy miały na celu zwiększenie dostępności usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W odpowiedzi na te konkursy możliwe było złożenie projektów przewidujących realizację szerokiego katalogu usług społecznych, w tym m.in. na rzecz osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. W ramach ww. konkursów złożono łącznie 204 oferty na realizację projektów, z czego w 2020 r. rozpoczęto realizację 49 z nich.

Priorytet III: Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami

Cel ogólny: Zwiększenie aktywności osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy.

Osoby z niepełnosprawnościami stanowią zróżnicowaną grupę pod względem stopnia i rodzaju niepełnosprawności, co powoduje konieczność indywidualizowania pomocy adresowanej do tych osób w zakresie ich zawodowej aktywizacji. Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie z niepełnosprawnością uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego, m.in. poprzez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, psychologicznego i prawnego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

W 2020 roku kontynuowano działania podjęte w poprzednim roku, zmierzające do poprawy sytuacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

Koordynatorem zadań w województwie warmińsko-mazurskim na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami jest Wojewódzki Urząd Pracy, który jednocześnie monitoruje działalność w tym zakresie. Osoby z niepełnosprawnościami stanowią jedną z priorytetowych grup bezrobotnych na warmińsko-mazurskim rynku pracy. Wymagają one szczególnego wsparcia, co zostało uwzględnione w *Zaktualizowanej Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 roku.*

Działania na rzecz wyrównywania szans zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami w sposób bezpośredni zostały zawarte w jej Priorytecie III – *Włączenie zawodowe i społeczne osób zagrożonych wykluczeniem*. Są one ukierunkowane na integrację grup defaworyzowanych z rynkiem pracy, ograniczenie poziomu wykluczenia zawodowego i społecznego mieszkańców oraz zwiększenie dostępności miejsc pracy i usług społecznych. Potrzeba aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami corocznie znajduje również odzwierciedlenie w *Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim* - poprzez określenie tej grupy osób jako priorytetowej, a także realizację działań ukierunkowanych na ułatwianie jej dostępu do rynku pracy.

Z analizy danych Powiatowych Urzędów Pracy zebranych przez WUP w Olsztynie, wynika że w 2020 roku zatrudnienie znalazło 1790 bezrobotnych z niepełnosprawnością. Wśród tych osób 330 podjęło pracę subsydiowaną ze środków Funduszu Pracy lub PFRON. Ponadto, 250 osób uczestniczyło w formach aktywizacji zawodowej, takich jak szkolenia, staże, przygotowania zawodowe dorosłych i prace społecznie użyteczne.

1. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, w 2020 r. podejmował działania zmierzające do zwiększenia aktywności osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy. Realizowane projekty przyczyniły się do zwiększenia zatrudnienia wśród osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo (zwłaszcza długotrwale bezrobotnych, z niepełnosprawnościami, powyżej 50 roku życia, niskowyzwalifikowanych oraz kobiet) poprzez kompleksowe, indywidualne wsparcie w zakresie aktywizacji zawodowej niwelujące niedopasowanie kwalifikacji lub brak doświadczenia zawodowego, brak określonych kompetencji zawodowych i miękkich (diagnoza, warsztaty, wsparcie indywidualne, szkolenia, staż, pomoc w zatrudnieniu, trening pracy). Wsparcie udzielane w ramach projektów, którym objęto 274 osoby z niepełnosprawnościami, jest dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników, wynikających z ich aktualnego stanu wiedzy, doświadczenia, zdolność i przeciwwskazań do wykonywania danego zawodu.
2. W celu zwiększenia dostępu osób z niepełnosprawnościami do zatrudnienia, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej prowadził działania, w ramach Priorytetu 11 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, finansowane ze środków EFS, z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji mające na celu przywrócenie osobom wykluczonym oraz zagrożonym wykluczeniem społecznym możliwości lub zdolności zatrudnienia oraz społecznej integracji. W 2020 r. w zakresie powyższych działań, dofinansowano projekty, skierowane wyłącznie do osób z niepełnosprawnościami, których celem było wspieranie aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej tych osób, zwiększenie dostępności usług społecznych, a także przeciwdziałanie skutkom pandemii COVID-19 podczas sprawowania opieki nad osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, na kwotę ponad 8 mln zł. W działaniach tych uczestniczyło ponad 1 tys. osób z niepełnosprawnościami.

Szczegółowy wykaz ww. przedsięwzięć przedstawia Tabeli nr 7.

Tabela nr 7. Projekty realizowane w 2020 r. w ramach RPO WiM 2014-2020 na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Lp.	Nazwa dofinansowanego podmiotu	Nazwa dofinansowanego zadania/okres realizacji	Liczba niepełnosprawnych beneficjentów
1.	ELBLĄSKA RADA KONSULTACYJNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ELBLĄGU	Aflatoun drogowskazem do pracy 2016-09-01 - 2020-01-31	90
2.	TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI ODDZIAŁ OKRĘGOWY W MORAGU	Gotowi na zmiany 2 2020-01-01 - 31.12.2020	15
3.	FUNDACJA "AKTYWNOŚĆ I NOWOCZESNOŚĆ"	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym - edycja 1 01.07.2019 - 31.12.2020	4
4.	FUNDACJA "AKTYWNOŚĆ I NOWOCZESNOŚĆ"	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym - edycja 2 01.07.2019 - 31.12.2020	5
5.	FUNDACJA AKCELERACJI I INKUBACJI BIZNESU	Integracja bez barier - program integracji społeczno-zawodowej 50 mieszkańców wybranych gmin województwa warmińsko-mazurskiego, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym 01.03.2019 - 31.03.2020	24
6.	FUNDACJA AKCELERACJI I INKUBACJI BIZNESU	Zintegrowani Niepełnosprawni - integracja społeczno-zawodowa 50 niepełnosprawnych mieszkańców MOF Olsztyna zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym 01.03.2019 - 30.09.202	32
7.	GMINA MIKOŁAJKI	Klub Integracji Społecznej w Mikołajkach 01.09.2018 - 31.08.2021	9
8.	FUNDACJA AKTYWNEJ REHABILITACJI „FAR”	Indywidualna i kompleksowa aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami z woj. warmińsko-mazurskiego - II edycja 30.09.2019 - 30.03.2022	85
9.	CSK ANIMATOR KATARZYNA KRÓLAK	#Miejsce Inicjatyw Fajnych - Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej w Olsztynku "ucz się w ruchu" 01.09.2019 - 31.05.2021	3
10.	S.T.R. PROJECT STANISŁAW ROMANISZYN	Włącz się do zmian 01.03.2020 - 30.06.2021	10
11.	CSK ANIMATOR KATARZYNA KRÓLAK	Akademia Aktywności Społeczno-Zawodowej w mieście i gminie Mrągowo 01.12.2019 - 31.12.2022	5
12.	WAR-MOTOR BŁAŻEJ CHOJNOWSKI	Dla siebie 01.09.2019 - 31.10.2020	2
13.	FUNDACJA KORMORAN	Czas do pracy 02.09.2019 - 31.08.2020	2

14.	AL EDUKACJA Lena Andrzejewska Centrum Szkoleniowo-Doradcze	Daj sobie szansę - program integracji społeczno-zawodowej 50 niepełnosprawnych mieszkańców MOF Olsztyna zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym II 01.03.2019 – 31.03.2021	58
15.	4M PROJEKT KATARZYNA BONIEWSKA	Pracuję, bo warto - aktywizacja społeczno-zawodowa wychowanków SOSW w Żardenikach 01.02.2019 - 30.11.2020	16
16.	Instytut Badawczo Szkoleniowy Sp.zo,o	Odkryj swój potencjał 01.06.2019 - 31.03.2023	12
17.	Instytut Badawczo Szkoleniowy Sp.zo,o	Obudź swoją aktywność 2019-06-01 - 2023-03-31	20
18.	Fundacja Żółty Szalik	KIS we Fromborku 01.07.2020 - 31.07.2021	1
19.	Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych	Centrum Integracji Społecznej ERKON – KONTYNUACJA 01.07.2020 - 30.09.2023	60
20.	AL EDUKACJA Lena Andrzejewska Centrum Szkoleniowo-Doradcze	Daj sobie szansę - program integracji społeczno-zawodowej 60 niepełnosprawnych mieszkańców MOF Olsztyna zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym III 01.11.2019 - 30.06.2021	60
21.	NTS NETWORK NATALIA SYCZ	DROGA DO ZATRUDNIENIA 01.03.2020 - 28.02.2021	4
22.	Fundacja Żółty Szalik	Rozwój usług społecznych w gminie Susz - ed. II 2.04.2020 - 31.05.2021	6
23.	STOWARZYSZENIE DOBRY START	Z rodziną ku samodzielności - edycja II 1.02.2020 - 30.06.2021	bd
24.	Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych	Centrum Aktywności II 1.11.2017 - 30.04.2021	bd
25.	Warmińsko - Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych	Strefa Aktywności 1.05.2018 - 30.09.2021	72
26.	PERITUS Paweł Strączek Andrzej Pakulski spółka cywilna (Olsztyn)	Wspólnie widać więcej 01.03.2021 – 31.08.2022	35
27.	Olsztyński Klub Sportowy "Warmia i Mazury" (Olsztyn)	Wsparcie osób niewidomych i słabowidzących i ich rodzin z MOF Olsztyn 01.09.2020 – 30.04.2022	25
28.	ELBLĄSKA RADA KONSULTACYJNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	ERKON TOWER 01.08.2020 – 31.07.2023	24
29.	Gmina Miejska Ostróda	Minimalizacja ryzyka wzrostu zachorowań na COVID-19 w ŚDS "Bratek" w Ostródzie 01.10.2020 – 31.07.2021	80
30.	Powiat Lidzbarski	Zwiększenie możliwości świadczenia usług wspierających dla mieszkańców Powiatu Lidzbarskiego wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu 01.10.2020 – 31.12.2020	100
31.	Caritas Diecezji Ełckiej	Wsparcie osób z niepełnosprawnościami ZIT Ełk 02.11.2019 – 31.03.2022	75
32.	Gmina Janowiec Kościelny	Zapobieganie skutkom COVID-19 w Gminie Janowiec Kościelny 1.10.2020 - 31.12.2020	150

Ponadto, realizowano również inne projekty, w których beneficjentami były osoby z niepełnosprawnościami, na które przekazano ponad 30 mln zł. Wzięło w nich udział około 12 tys. osób, w tym ponad 3 tys. z niepełnosprawnościami. Realizacja projektów przyczyniła się między innymi do zwiększenia zdolności do zatrudnienia oraz aktywnego udziału w życiu społecznym i zawodowym osób zagrożonych ryzykiem ubóstwa i/lub wykluczenia społecznego, a także do zwiększenia dostępności beneficjentów zadań do usług społecznych oraz przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 poprzez zakup sprzętów i środków ochrony osobistej, pomoc psychologiczną, wolontariat i wsparcie sąsiedzkie. Szczegółowy wykaz przedsięwzięć przedstawia Tabela nr 8.

Tabela 8. Projekty realizowane w 2020 r. w ramach RPO WiM 2014-2020, w których beneficjentami były osoby z niepełnosprawnościami.

Lp.	Nazwa dofinansowanego podmiotu	Nazwa dofinansowanego zadania/okres realizacji	Liczba beneficjentów ogółem	Liczba niepełnosprawnych beneficjentów
1.	STR Romaniszyn	Recepta na lepsze jutro	60	7
2.	CSK ANIMATOR KATARZYNA KRÓLAK	Akademia Aktywności Społeczno-Zawodowej w powiecie ostródzkim - edycja 4	56	8
3.	WAR-MOTOR BŁAŻEJ CHOJNOWSKI	Furka do Zatrudnienia	20	1
4.	HUMANEO	Stała ścieżka rozwoju	80	4
5.	PERITUS PAWEŁ STRACZEK ANDRZEJ PAKULSKI SPÓŁKA CYWILNA	Szansa na rozwój	24	3
6.	SUKCES EDUKACJA	Nowy start - czas na ciebie	20	1
7.	4M PROJEKT KATARZYNA BONIEWSKA	Wsparcie rodzin dzieci z autyzmem, zespołem Aspergera i innymi zaburzeniami rozwoju	33	19
8.	HUMANEO	Nowa ścieżka rozwoju	90	9
9.	Biznes Edukacja	Równi zawodowo	20	1
10.	Grupa Doradcza Wojciechowscy	Aktywni III edycja.	20	6
11.	GRUPA DORADCZA WOJCIECHOWSKI & PARTNERZY, CONSULTING - DORADZTWO - SZKOLENIA, JADWIGA WOJCIECHOWSKA	Twoja szansa II edycja.	20	1
12.	GRUPA DORADCZA WOJCIECHOWSKI & PARTNERZY, CONSULTING - DORADZTWO - SZKOLENIA, JADWIGA WOJCIECHOWSKA	Lepszy start II edycja.	20	2
13.	FIRMA MICHAŁ CUPIAŁ	Nowe możliwości	20	1
14.	FUNDACJA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ I ROZWOJU	Sukces jest dla Ciebie	60	5
15.	FUNDACJA POLSKA RODZINA	I TY możesz być aktywny zawodowo	20	1
16.	GMINA-MIASTO EŁK	Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia	80	24
17.	GRUPA DORADCZA WOJCIECHOWSKI & PARTNERZY, CONSULTING - DORADZTWO - SZKOLENIA, JADWIGA WOJCIECHOWSKA	Aktywni II edycja.	14	4

18.	WARMIŃSKO-MAZURSKI SEJMIK OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	Centrum Aktywności III	45	22
19.	STOWARZYSZENIE KOBIETA NA PLUS	AKADEMIA DOBREJ ZMIANY - aktywizujemy siebie!	50	1
20.	GMINA ORNETA	Zmieniamy siebie	56	1
21.	CENTRUM DOSKONAŁENIA KADR EWA PERLIŃSKA	Stać Cię na więcej!	60	7
22.	KONCEPT-EDUKACJA	Wspólnie w stronę sukcesu	21	2
23.	KONCEPT-EDUKACJA	Wspólnie w przyszłość	20	3
24.	EUROSOLUTIONS JAN DYMEK	Nowa szansa	24	7
25.	"INSTYTUT BADAWCZO-SZKOLENIOWY" SP. Z O. O.	Twoja Mapa Aktywności	299	45
26.	GMINA LUBAWA	Aktywna przyszłość	82	3
27.	GRUPA OLSZTYŃSKA SZKOŁA BIZNESU S.C. BOŻENA ZIOMEK I ADAM ZIOMEK	Wybieram działanie 2	40	7
28.	INWEST EKSPERT-SZKOLENIA	Aktywność zawodowa kluczem do przyszłości	12	1
29.	NTS NETWORK NATALIA SYCZ	CZAS ROZWOJU	20	5
30.	BANK ŻYWNOŚCI W OLSZTYNIE	AKTYWNI I KOMPETENTNI W BISKUPCU 2 - Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców rewitalizowanego obszaru	22	3
31.	BANK ŻYWNOŚCI W OLSZTYNIE	AKTYWNI I KOMPETENTNI W BISKUPCU - Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców rewitalizowanego obszaru	22	7
32.	FUNDACJA KORMORAN	Czas do pracy	23	3
33.	INVENTUM SP. Z O.O.	Moja reakcja - aktywna integracja!	58	10
34.	INNOWACYJNE CENTRUM ROZWOJU JAKUB BRZUSZKIEWICZ ŁUKASZ GRZESIAK SPÓŁKA CYWILNA	Od Aktywności do Zatrudnienia	60	4
35.	CENTRUM DOSKONAŁENIA KADR EWA PERLIŃSKA	Zmiana na lepsze	60	14
36.	NTS NETWORK NATALIA SYCZ	Cała naprzód!	23	4
37.	AGNIESZKA STANKIEWICZ CENTRUM SZKOLENIA ZAWODOWEGO "UNIWERS"	JA - jestem aktywny!	60	10
38.	„O.K. CENTRUM JĘZYKÓW OBCYCH" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Kierunek - AKTYWIZACJA!	288	33
39.	FUNDACJA ZACHĘTA	Powrót do aktywności	24	8
40.	FUNDACJA ZACHĘTA	Nowa perspektywa	25	5
41.	INWEST EKSPERT-SZKOLENIA	Rozwój drogą do lepszego jutra	23	3
42.	WAR-MOTOR BŁAŻEJ CHOJNOWSKI	Mój czas	20	2
43.	WAR-MOTOR BŁAŻEJ CHOJNOWSKI	Działamy	20	4
44.	STOWARZYSZENIE "NASZA SUWAŁSZCZYŻNA"	Pewny sukces z aktywną integracją	64	5

45.	Fundacja Elbląg - Fundusz Lokalny Regionu Elbląskiego	Z Aflatounem w przyszłość II edycja	90	18
46.	Gmina Srokowo	Aktywizacja społeczno-zawodowa w Gminie Srokowo	30	4
47.	Fundacja Elbląg - Fundusz Lokalny Regionu Elbląskiego	Aflatoun szansą na rozwój	90	21
48.	PAWEŁ ROZMARYNOWSKI ARTCOM	Nowa szansa na aktywność	73	12
49.	ELBLĄSKA RADA KONSULTACYJNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ERKON	66	44
50.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie	KURS NA AKTYWNOŚĆ	36	11
51.	"INSTYTUT BADAWCZO-SZKOLENIOWY" SP. Z O. O. w Olsztynie	Włącz swoją aktywność!	280	46
52.	STOWARZYSZENIE "ALTERNATYWA"	Utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej	40	10
53.	"INSTYTUT BADAWCZO-SZKOLENIOWY" SP. Z O. O. w Olsztynie	Krok w przyszłość	290	16
54.	STOWARZYSZENIE DLA EUROPY Zimowiska	ROZWÓJ! - aktywizacja społeczna i zawodowa	20	4
55.	INWEST EKSPERT-SZKOLENIA w Olsztynie	Klucz do lepszego życia	20	2
56.	INWEST EKSPERT-SZKOLENIA w Olsztynie	Kształcenie i rozwój	20	3
57.	HUMANEO NOWY SĄCZ	Odpowiedni kierunek	24	1
58.	STOWARZYSZENIE DLA EUROPY Zimowiska	DROGA DO ROZWOJU	90	20
59.	KONCEPT-EDUKACJA w Olsztynie	Sukces to TY	50	3
60.	INSTYTUT WIEDZY I ROZWOJU ELŻBIETA IWANIEC	SPOŁECZNI-WYKWALIFIKOWANI-PRACUJĄCY	36	5
61.	ELBLĄSKIE STOWARZYSZENIE WSPIERANIA INICJATYW POZARZĄDOWYCH	Elbląskie Centrum Integracji Społecznej 2	92	24
62.	PROJECT HUB SP. Z O.O.	Klub Aktywnych w Bartoszycach	70	13
63.	STOWARZYSZENIE MONAR	Droga do Samego Siebie poprzez rozwój społeczno - zawodowy pacjentów Ośrodka Monar w Gaudynkach	30	1
64.	GMINA DOBRE MIASTO	Utworzenie ośrodka działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście – wsparcie finansowe świadczonych usług oraz zakup niezbędnego wyposażenia	60	36
65.	FEDERACJA ORGANIZACJI SOCJALNYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO FOSA	Kierunek aktywność - edycja 2	100	15
66.	INSTYTUT WIEDZY I ROZWOJU ELŻBIETA IWANIEC	Wykluczenie? Wykluczone!	37	5
67.	ELBLĄSKA RADA KONSULTACYJNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	ERKON - SAMODZIELNI W DZIAŁANIU	63	43

68.	"INSTYTUT BADAWCZO-SZKOLENIOWY" SP. Z O.O.	Inwestycja w przyszłość	139	9
69.	ELBLĄSKA RADA KONSULTACYJNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	OD BIERNOŚCI DO AKTYWNOŚCI II edycja	67	45
70.	GMINA NIDZICA	Organizacja warsztatów i działań edukacyjnych, zawodowych, społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu rewitalizowanego.	40	11
71.	FEDERACJA ORGANIZACJI SOCJALNYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO FOSA	Kierunek aktywność - edycja 2	23	3
72.	CUSTOM MEDIA GROUP AGNIESZKA KĘDZIERSKA	Twój start do lepszej przyszłości	40	2
72.	STOWARZYSZENIE DORADCÓW NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	„Jutro jest dla nas we wspólnej przestrzeni” projekt aktywizacji społecznej, edukacyjnej i zawodowej mieszkańców zagrożonych wykluczeniem - projekt I	30	3
74.	STOWARZYSZENIE DORADCÓW NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	„Jutro jest dla nas we wspólnej przestrzeni” projekt aktywizacji społecznej, edukacyjnej i zawodowej mieszkańców zagrożonych wykluczeniem – projekt II	27	7
75.	STOWARZYSZENIE DORADCÓW NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	„Jutro jest dla nas we wspólnej przestrzeni” projekt aktywizacji społecznej, edukacyjnej i zawodowej mieszkańców zagrożonych wykluczeniem – projekt III	32	7
76.	Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych	Asystent - szansa na niezależne życie osób z niepełnosprawnościami	55	bd
77.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Elk	ECO ZIT Gmina Elk	100	18
78.	GOPS Świątajno	Gminne Centrum Aktywności Lokalnej w Gminie Świątajno	122	5
79.	Gmina Iława	Aktywność Twoją szansą na lepsze jutro	9	3
80.	FUNDACJA ELBLĄG - FUNDUSZ LOKALNY REGIONU ELBLĄSKIEGO	Vademecum Rozwoju Rodzinnego	90	36
81.	"INSTYTUT BADAWCZO-SZKOLENIOWY" SP. Z O. O.	Wspólnie silni	283	70
82.	ELBLĄSKIE STOWARZYSZENIE POMOCY HUMANITARNEJ IM. ŚW. ŁAZARZA LAZARUS	Kompleksowe usługi opiekuńcze dla osób starszych w Elblągu	42	21
83.	FUNDACJA ŻÓŁTY SZALIK	Rozwój wysokiej jakości usług społecznych w gminach Braniewo i Frombork - edycja III	96	3
84.	GRUPA OLSZTYŃSKA SZKOŁA BIZNESU S.C. BOŻENA ZIOMEK I ADAM ZIOMEK	Czas na zmiany	20	3

85.	: CENTRUM EDUKACJI I ZARZĄDZANIA KORPORACJA "ROMANISZYN" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Ocean perspektyw	60	6
86.	CENTRUM DOSKONALENIA KADR EWA PERLIŃSKA	Szansa na zmianę 2	60	12
87.	PAWEŁ ROZMARYNOWSKI ARTCOM	Nowa szansa na aktywność 2	60	12
88.	CENTRUM EDUKACJI I ZARZĄDZANIA KORPORACJA "ROMANISZYN" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Aktywność od dziś	60	2
89.	STOWARZYSZENIE INICJATYW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH IM. KRÓLA ZYGMUNTA AUGUSTA W AUGUSTOWIE	KREATYWNE HORYZONTY	40	1
90.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I PROFILAKTYKI ZDROWIA 'JESTEŚMY RAZEM'	Zasmakować życia	43	28
91.	PERITUS PAWEŁ STRACZEK ANDRZEJ PAKULSKI SPÓŁKA CYWILNA	Szansa na zmianę	24	1
92.	CENTRUM DOSKONALENIA KADR EWA PERLIŃSKA	PRZYSZŁOŚĆ NALEŻY DO CIEBIE 2	60	7
93.	"INSTYTUT BADAWCZO-SZKOLENIOWY" SP. Z O.O.	Akademia aktywności.	156	30
94.	SZKOLENIA MS MARLENA SOBIESKA - CIESIELSKA	Wsparcie na starcie - powiat Działdowski	20	4
95.	STOWARZYSZENIE AKTYWNEGO WSPIERANIA GOSPODARKI	Droga do aktywności	76	10
96.	HUMANEO	Nowe Horyzonty!	123	14
97.	GMINA MIASTO OLSZTYN	Aktywni - Przedsiębiorczy-Skuteczni	48	8
98.	AL EDUKACJA LENA ANDRZEJEWSKA CENTRUM SZKOLENIOWO-DORADCZE	Bądź aktywny! - program integracji społeczno-zawodowej 50 mieszkańców gmin powiatu działdowskiego, ostródzkiego, nidzickiego, lidzbarskiego, elbląskiego, szczygieńskiego i nowomiejskiego, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	60	25
99.	GMINA PASYM	Utworzenie Centrum Wspierania Rodziny	40	9
100.	EDUKACYJNA SZANSA AZIRO	Aktywność przeciw wykluczeniu	22	2
101.	EDUKACYJNA SZANSA AZIRO	Odnaleść siebie	20	1
102.	CENTRUM EDUKACYJNE TECHNIK SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	STOP wykluczeniu! Od dziś ku integracji	64	11
103.	CSK ANIMATOR KATARZYNA KRÓLAK	Akademia Aktywności Społeczno-Zawodowej w powiecie ostródzkim-edycja 3	59	5

104.	S.T.R. PROJECT STANISŁAW ROMANISZYN	Generator zmian	60	12
105.	WAR-MOTOR BŁAŻEJ CHOJNOWSKI	Stawiam na Rozwój	20	1
106.	PZN	Wsparcie osób niewidomych i niedowidzących i ich rodzin na terenie PZN województwa warmińsko-mazurskiego	500	365
107.	PZN	Razem widać więcej	35	21
108.	Gmina Lubomino	Akademia Rodziny	68	7
109.	FOSA	Olsztyński Klub Integracji Społecznej 2	61	16
110.	STOWARZYSZENIE "ALTERNATYWA"	LOKALNE PERSPEKTYWY	170	4
111.	GMINA MIEJSKA BARTOSZYCE	„Bądź aktywny” - rozwój usług społecznych szansą na aktywne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej	130	13
112.	FEDERACJA ORGANIZACJI SOCJALNYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO- MAZURSKIEGO FOSA	Rozwój usług społecznych na obszarze rewitalizacji Olsztyna	202	14
113.	GMINA PURDA	Usługi społeczne dla rodziny	144	17
114.	HUMANEO	Zrób krok w stronę aktywności	114	18
115.	HUMANEO	Aktywizacja krok po kroku	110	12
116.	EŁCKIE STOWARZYSZENIE AKTYWNYCH STOPA	My z ulicy Mickiewicza	45	23
117.	EŁCKIE STOWARZYSZENIE AKTYWNYCH STOPA	Spotkajmy się w Okrąglaku	45	3
118.	CENTRUM INICJATYW LOKALNYCH "PRZESTRZEŃ"	Rodzina-nasz dom	47	3
119.	ELBLĄSKA RADA KONSULTACYJNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	RODZINA W SIELANCE	30	26
120.	4M PROJEKT Katarzyna Boniewska (Bartąg)	Niebieska Akademia w Olsztynie	46	20
121.	Stowarzyszenie Inicjatyw Rodzinnych (Komorowo Żuławskie)	Nasz senior	25	19
122.	Stowarzyszenie Monti (Giżycko)	Rodzinne więzi	50	1
123.	GMINA OLECKO (Olecko)	Aktywny Senior w Gminie Olecko	60	bd
124.	Fundacja Elbląg - Fundusz Lokalny Regionu Elbląskiego (Elbląg)	Kompendium Rozwoju Rodziny	31	10
125.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Okręgowego w Elblągu (Elbląg)	Rodzinnie znaczący aktywnie- integralny program wsparcia rodzin w Elblągu i powiecie elbląskim	39	1
126.	4M PROJEKT Katarzyna Boniewska (Bartąg)	Zasługuję na wsparcie - Żardeniki	55	33
127.	4M PROJEKT Katarzyna Boniewska (Bartąg)	Dar Serca - usługi społeczne dla mieszkańców Gminy Ryn	65	43
128.	Stowarzyszenie dla Europy (Elbląg)	AKADEMIA RODZINY	30	7
129.	Powiat Węgorzewski (Węgorzewo)	Wsparcie instytucji opieki społecznej z powiatu węgorzewskiego w okresie COVID-19	938	ok 600
130.	Powiat Giżycki (Giżycko)	Przeciwdziałanie oraz zwalczanie skutków wystąpienia COVID-19 na terenie Powiatu Giżyckiego	163	bd

131.	Gmina Olsztynek (Olsztynek)	Wsparcie gminie Olsztynek w zwalczaniu skutków wystąpienia pandemii Covid-19	203	bd
132.	Gmina Miasto Elk (Elk)	Działamy i wspieramy	80	5
133.	Gmina Rybno	Gmina Rybno-nam nie jest wszystko jedno	125	18
134.	Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa/Olsztyn	Rozwój usług społecznych w gminach Dywity i Gietrzwałd	170	5
135.	Gmina Wydminy	Punkt konsultacyjny ds.. Przemocy w rodzinie w Wydminach	120	7
136.	Gmina Miejska Lubawa	"Kompleksowe usługi aktywizacyjno-integracyjne na rzecz rodzin"	40	2
137.	Powiat Ostródzki	Wsparcie rodzin SOSW w Miłakowie	83	42
138.	Fundacja Rozwoju Warmii i Mazur /Iława	Szczęśliwe rodziny	43	10
139.	Wiedza i Umiejętności Anna Igielska/Olsztyn	Rodzina to podstawa	41	2
140.	Fundacja na Rzecz Rozwoju Społeczno-Gospodarczego "Jak nie my to kto" / Olsztyn	Usługi społeczne dla osób zagrożonych i wykluczonych społecznie w Barczewie - projekt rewitalizacyjny	60	4
141.	PERITUS Paweł Strączek Andrzej Pakulski spółka cywilna / Olsztyn	Rodzina razem silna	30	3
142.	PERITUS Paweł Strączek Andrzej Pakulski spółka cywilna / Olsztyn	Z ciszą można żyć	35	30
143.	Spółdzielnia Socjalna Humanus / Olsztyn	To nasz czas. Rozwój usług społecznych w Gminie Lubomino	42	5
144.	Gmina Miłomłyn	Wsparcie gminy Miłomłyn w zwalczaniu skutków wystąpienia pandemii Covid-19	69	40
145.	STOWARZYSZENIE MONTI / Giżycko	Pomyślny wiatr	53	4
146.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczości Lokalnej WAMA-COOP	WSPARCIE RODZIN NA TERENIE MIASTA OLSZTYNA	50	7
147.	FEDERACJA ORGANIZACJI SOCJALNYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO FOS	Usługi dla rodzin osób zależnych	84	13
148.	FUNDACJA ŻÓŁTY SZALIK	Wysokiej jakości usługi społeczne dla osób starszych i ich rodzin - edycja II	42	16
149.	SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA IDEA	Elbląska pracownia aktywności	37	7
150.	FUNDACJA NA RZECZ ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO "JAK NIE MY TO KTO"	#NamNieJestWszystkoJedno - usługi dla rodzin w gminach Morąg, Miłakowo, Miłomłyn, Małdyty, Grunwald, Łukta	161	9
151.	STOWARZYSZENIE DLA EUROPY	ROZWÓJ RODZINY	30	19
152.	CARITAS ARCHIDIECEZJI WARMIŃSKIEJ	Osoba samodzielna - to ja!	15	5
153.	CARITAS ARCHIDIECEZJI WARMIŃSKIEJ	Szansa dla Seniora	15	4
154.	Gmina Ryn	Seniorze trzymaj formę!	30	10

155.	Powiat Ostródzki	Przeciwdziałanie COVID-19 w powiecie ostródzkim	19	9
156.	Human Lex Instytut Elk	To Jest Moje Miejsce Bo Kocham To Miejsce	41	3
157.	4M PROJEKT Katarzyna Boniewska Olsztyn	Krok do samodzielności - zapewnienie kompleksowych usług społecznych w gminie Dobrze Miasto	35	20
158.	4M PROJEKT Katarzyna Boniewska Olsztyn	Niebieska Akademia w Elblągu	40	16
159.	Elbląskie Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im. Św. Łazarza „Lazarus”	Wysokiej jakości usługi społeczne dla osób starszych i ich rodzin w Elblągu - edycja 2o	42	6
160.	Powiat Węgorzewski	Twoja rodzina-Twoja Siła!	99	15
161.	Gmina Miłki	Utworzenie Klubu Seniora w Gminie Miłki	73	18
162.	Stowarzyszenie Wspierania Działań Na Rzecz Osób Potrzebujących Pomocy DROGA	Nowa droga - nowe szanse. Program aktywizacji usług lokalnych dla mieszkańców gminy Olsztynek	107	5
163.	GMINA MIEJSKA NOWE MIASTO LUBAWSKIE	Wsparcie usług społecznych w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie	217	5
164.	Polski Związek Niewidomych Okręg Warmińsko-Mazurski	Poszerzamy horyzonty	30	16
165.	Polski Związek Niewidomych Okręg Warmińsko-Mazurski	Razem widać więcej edycja II	30	17
166.	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa "Strzał w 10"	Rodzina wspólnym dobrem	43	12
167.	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa "Strzał w 10"	Razem do celu	48	20
168.	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa "Strzał w 10"	Rodzina na 102!	44	11
169.	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa "Strzał w 10"	Ręka w rękę	43	18
170.	FUNDACJA ANIMOWANIA ROZWOJU I AKTYWNOŚCI	Silne więzi	43	8
171.	Gmina Giżycko	Anioły w koronie	24	17
172.	4M PROJEKT Katarzyna Boniewska	WspieraMy się w Gminie Jeziorany	14	4
173.	Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa	Wspieramy rodziny	26	16
174.	Caritas Archidiecezji Warmińskiej	Aktywny senior	15	9
175.	Caritas Archidiecezji Warmińskiej	Usługi społeczne dla dojrzałych	15	2
176.	GMINA WIEJSKA LUBAWA	Rodzina na PLUS	41	7
177.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku	Wsparcie pieczy zastępczej	39	1
178.	Peritus Paweł Strączek Andrzej Pakulski Sp. Cywilna	Żyjąc w ciszy - wsparcie rodzin osób głuchych i słabosłyszących	36	27
179.	Stowarzyszenie "Przystań"	Przystań wspiera iławskie rodziny	37	3
180.	Stowarzyszenie 'WORMYAN' Wieś Trzeciego Tysiąclecia Długoborze	Wiecznie młodzi	43	7
181.	Spółdzielnia Socjalna IDEA	Aktywne Zawodzie	53	22
182.	Fundacja Elbląg - Fundusz Lokalny Regionu Elbląskiego	VADEMECUM ROZWOJU RODZINY - II EDYCJA	90	10

183.	Gmina Miejska Iława	Wsparcie usług opieki nad osobami zależnymi na terenie miasta Iławy w związku z COVID-19	145	89
184.	Ornecka Spółdzielnia Socjalna Arka	Przyszłość w Nas II	43	3
185	Ornecka Spółdzielnia Socjalna Arka	Aktywna Rodzina	43	6
186.	Gmina Pasym	Klub Edukacji i Integracji Pokoleń	75	6
Razem			12 829	3 091

3. Istotną formą aktywności osób z niepełnosprawnościami wspomagającą proces rehabilitacji zawodowej i społecznej jest ich uczestnictwo w zakładach aktywności zawodowej. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* przyznał w 2020 r. dofinansowanie, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na działanie 9 zakładów aktywności zawodowej, tj. w Giżycku, Elblągu, Biskupcu, Kamionku Wielkim, Polskiego Związku Niewidomych w Olsztynie, Ostródzie, Bartoszcach, Piszcu i Nidzicy na łączną kwotę 7 625 000,00 zł, a także ze środków budżetu Województwa, w kwocie 500 tys. zł.

Środki na działanie ZAZ przekazane zostały m.in. na wynagrodzenia zatrudnionych w tych zakładach osób z niepełnosprawnościami i personelu, pokrycie kosztów materiałów, energii, usług materialnych i niematerialnych niezbędnych do realizacji rehabilitacji i obsługi, kosztów transportu i dowozu osób z niepełnosprawnościami, zakupu środków trwałych i wyposażenia oraz na szkolenia związane z przygotowaniem ich do pracy na otwartym rynku.

Łącznie Zakłady Aktywności Zawodowej na koniec 2020 r. zatrudniały 429 osób, w tym 305 ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Dzięki dofinansowaniu zatrudnione w nich osoby z niepełnosprawnościami obok wykonywania pracy zarobkowej, uczestniczą w rehabilitacji społecznej, przygotowują się do życia w otwartym środowisku oraz uczą się pełnego, niezależnego i aktywnego życia na miarę ich indywidualnych możliwości.

4. W celu zwiększenia aktywności osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy, uczniowie Szkoły Policealnej im. J. Romanowskiej w Elblągu, wraz z Elbląską Radą Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych w Elblągu, realizowali projekt "DROGA DO NIEZALEŻNOSCI", mający na celu aktywizację społeczno-zawodową osób z niepełnosprawnościami. Działania projektu poza elementem szkoleniowym w zakresie umiejętności pracowniczych (w tym BHP) oraz miękkich kompetencji interpersonalnych, zawierały komponent przygotowania zawodowego osób z niepełnosprawnościami w stopniach umiarkowanym i znacznym w zakresie prac porządkowo-remontowo-gospodarczych. Projekt realizowany był w ramach środków EFS. Niepełnosprawni intelektualnie uczestnicy projektu (w tym ze sprzężeniami- niedowidzący i niewidzący; niedosłyszący i niesłyszący, z zaburzeniami i chorobami psychicznymi, epilepsją oraz chorobami przewlekłymi) nabywali umiejętności zawodowe.
5. W procesie rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, niezwykle ważne jest podejmowanie działań w zakresie inicjowania i tworzenia podmiotów ekonomii społecznej wspomagających ten proces. Dlatego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 wdrażał „Wojewódzki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Warmia i Mazury 2015-2020”, którego elementem jest realizacja projektu pt. „*Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach*”. Jego uczestnikami są pracownicy

lokalnych i regionalnych podmiotów działających na rzecz rozwoju i wzmocnienia znaczenia ekonomii społecznej województwie.

W ramach ww. projektu w 2020 r. odbyły się m. wydarzenia:

- 2-dniowe spotkanie sieci kooperacji podmiotów reintegracyjnych KIS, CIS, ZAZ, WTZ pn. *„Regionalna Platforma Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej”*. Głównym celem spotkania było dalsze wzmocnianie sieci kooperacji podmiotów reintegracyjnych, wymiana doświadczeń i informacji w zakresie współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów reintegracyjnych w okresie pandemii COVID-19 oraz wypracowanie wniosków i rekomendacji w zakresie pracy podmiotów reintegracyjnych z uczestnikami, ich rodzinami w dobie pandemii. W przedsięwzięciu wzięło udział 44 przedstawiciele Zakładów Aktywności Zawodowej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Klubów i Centrów Integracji Społecznej, Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej – wartość przedsięwzięcia wyniosła 21 900,00 zł.
- spotkanie online w ramach specjalistycznej usługi doradztwa/mentoringu dla przedstawicieli podmiotów reintegracyjnych pn. *„Model środowiskowego wsparcia osób z niepełnosprawnością intelektualną i rodzin w oparciu o kręgi wsparcia”*. Celem organizowanego doradztwa było zdobycie, czy też poszerzenie wiedzy z zakresu idei budowania „kręgów wsparcia” i tworzenia ich wokół osób z niepełnosprawnością intelektualną. W spotkaniu wzięło udział 20 przedstawiciele warsztatów terapii zajęciowej z terenu województwa warmińsko-mazurskiego – wartość przedsięwzięcia wyniosła 3 000,00 zł.

W ramach działania na rzecz tworzenia podmiotów ekonomii społecznej wspomagających proces rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w 2020 r. odbyło się spotkanie online z przedstawicielami organizacji pozarządowej z Działdowa, planującej utworzenie centrum integracji społecznej w Działdowie. Uczestniczyli w nim przedstawiciele Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, a także Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w Nidzicy. Spotkanie miało na celu zaprezentowanie działalności Stowarzyszenia pod kątem aktywizacji osób wykluczonych społecznie oraz przedstawienie możliwości pozyskania środków na utworzenie i działalność CIS.

Ponadto, w 2020 r. miały miejsce następujące wydarzenia związane z sektorem ekonomii społecznej:

- cykl spotkań (3 spotkania) z przedstawicielami Powiatowych Zespołów ds. Ekonomii Społecznej w województwie warmińsko-mazurskim. Była to kontynuacja spotkań rozpoczęta w 2019 roku. Współorganizatorami spotkań były Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej z Olsztyna, Elku, Nidzicy i Elbląga. Głównym celem była prezentacja wyników dotychczas przeprowadzonych spotkań przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM na lata 2014-2020 dla Osi 11 *Włączenie Społeczne* ze środowiskami zaangażowanymi w realizację projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz dyskusja na temat potrzeb rozwoju usług społecznych w poszczególnych powiatach,
- 4 spotkania (3 stacjonarne, 1 online) Zespołu ds. opracowania Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2021-2025,
- spotkania z członkami Regionalnej Platformy Współpracy CIS/KIS WTZ/ZAZ – 3 spotkania (1 dwudniowe stacjonarne i 2 online z członkami Rady) - platforma zrzesza 67 podmiotów,
- 6 spotkań (1 stacjonarne i 5 on-line w formie wideokonferencji) przedstawiciele Warmińsko-Mazurskiej Sieci Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej i przedstawiciele Regionalnej Platformy Współpracy na Rzecz Rozwoju ES dotyczące spraw związanych z realizacją projektów i działań związanych ze stanem sektora w dobie pandemii koronawirusa,

- Cykl doradztwa eksperckiego on-line z zakresu *stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych* dla 54 osób z 33 jednostek samorządu terytorialnego,
- Doradztwo on-line dla przedstawicieli Centrum Integracji Społecznej, Klubu Integracji Społecznej pt. „Zarządzanie sobą w zmianie” oraz doradztwa/mentoring dla PES dla 20 osób,
- pilotażowe zajęcia lekcyjne (36 godz. lekcyjnych) z zakresu ekonomii społecznej w szkołach średnich w Olsztynie. Celem była również popularyzacja planszowej gry edukacyjnej pn. „Ekonomia Społeczna” wyprodukowanej w ramach realizacji zadania projektu pozakonkursowego ROPS pn. „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach” na lata 2014-2020,
- realizacja 5 filmów krótkometrażowych, które miały na celu budowanie pozytywnego wizerunku przedsiębiorstw społecznych z Warmii i Mazur, zaangażowanych w walkę z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19.

Dodatkowo prowadzona była strona internetowa: **es.warmia.mazury.pl** z zamieszczanymi na bieżąco i aktualizowanymi informacjami nt. ekonomii społecznej. Wydawany był również kwartalny Newsletter dotyczący ekonomii społecznej.